

JAMES RICKARDS

Natürün Demokrasi,
Ekonomist.

James Rickards, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği tarafından 16-17 Kasım 2021 tarihlerinde gerçekleştirilecek 5. Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi'ne ana konuşmacı olarak katılacak. Rickards, Kongre'de "Sermaye Piyasalarının Geleceği" başlıklı bir konuşma gerçekleştirecek.

PARANIN İZİNİ KAYBEDECEĞİZ

Uzun vadede virüs kaybolacak ya da endemik hale gelecek. Para kavramı ise hızla değişmeye devam edecek.

Covid-19 pandemisi dünyada pek çok gelişmeyi tetikledi. Geleceğe yönelik bakımda ise salgının küresel ekonomi üzerindeki etkileri yaygın ve uzun süreli olacağını söyleyebiliriz. Pandemiye yönelik davranışsal yapılar malat, kolay kolay değişmeyecek. Bir başka deyişle, pandemi öncesi dünya geri dönmeyecek. Pandemiin, daha yavaş büyüme, paranın daha düşük hızla dolajını, daha yüksek borç düzeyleri ve daha yüksek tasarruf oranları gibi etkilerinin onuz yıl sürmesi beklenebilir.

Pandemi sonrası küresel ekonomide büyüme geri dönecek, ancak, uzun vadeli eğilimlerin altında kalacak. Sürekli bir düşüş olarak değil, ara sıra yaşanan durgunluklarla birlikte zayıf büyüme olarak tanımlanan bir bunalım dönemine gireceğiz. Borç düzeyleri, büyümeyi engelleyecek ölçüde yüksek kalmaya devam edecek. Bireyler olumsuz ekonomik sonuçlara hazır durumda olmak için ödemeli nitelikli tasarruflara girdiğinde, tüketici tasarrufları artacak. ABD ve Çin arasındaki ayrışma ve son otuz yılda inşa edilen küresel tedarik zincirlerinin hızla bir şekilde değiştirilmemesi nedeniyle, tedarik zinciri kesintileri ve mal kıtlığı sürecek. Gelişmiş ekonomiler, gelişmekte olan ekonomilerden ithalata desteklemek için daha düşük düzeylerde büyüyecek. Gelişmekte olan ekonomiler, üretim yapabilmek için gerekli girişimleri ve enjantları tedarik etmekte zorluk yaşayacak.

KAVRAMLAR DEĞİŞİYOR

Teknolojiyle birlikte para kullanma alışkanlıklarımız da değişti. Bu durum yeni dünyada 'para kavramının değişimine' yol açtı. Kriptopara birimlerinin ve merkez bankası dijital para birimlerinin yükselişinin yanı sıra, elektronik medyanın ödeme sistemlerinde ve akıllı telefon uygulamalarında yaygınlaşması para

kavramını yok edecek. Parasızlık fikri bulanıklaşacak ve paranın geçmekte ne olduğunu izini kaybedeceğiz. Gittikçe daha fazla kaynak, kullanım durumu olmayan ve bir kumar biçimi dışında hiçbir amaca hizmet etmeyen kriptopara birimlerine yönlendiriliyor. Yine de, büyümenin düşük olduğu bir dünyada, bu kumar türü bazı kişiler için para kazanmanın çekici bir yolu olacaktır. Bir servet deposu olarak geleneksel sığo çalgıma, tasarruf ve para kavramlarının yerini alan, hiçbir şey için bir şey zihniyetinin yükselişini görüyoruz.

Kripto paraları hem para birimleri, hem de yatırım araçları olarak üzerinde yaratıldığı değişen pandemi sonrasında da devam edecek. Bu mutlaka olumlu bir gelişme değil, ancak, kriptopara birimleri yaygın ve kalıcıdır. Kripto para alam satımı gündem bir yatırım şekli değil, daha çok kumar gibi, ama çok popüler olacak. Paranın ne olduğunu ilkin temel fikirlerin kaybı ve kumar zihniyetinin yükselişi, hisse sermaye ve gayrimenkulde geleneksel piyasaların istila edecek ve bu piyasalarda da spekülasyon balonları yol açacak.

EĞİTİME YATIRIM YAPIN

Türkiye ve diğer gelişmekte olan ülkeler için pandemi sonrasında uygulanacak en iyi strateji eğitime yatırım yapmaktır. Yüksek eğitimli bir iş gücünüz olduğunda, daha fazla teknolojik yenilik yapma yeteneğine sahip olursunuz; bu da, Türkiye'nin ve Çin dahil diğer ülkelerin sıkkın kaldığı orta gelir tuzağından kurtulmanızın tek yoludur. Diğer bir strateji de, sabit para rezervlerinizi yaklaşık yüzde 20'lik fiiziksel altına içerecek şekilde çeşitlendirmektir. Rusya buna son on iki yılda başarıyla yaptı. Altın, kesintisizle uğramayan dijital olmayan bir zenginlik biçimi sunar. Altın aynı zamanda çeşitlendirme sunar ve dolar enflasyonuna karşı koruma sağlar. ☐